

ANALIZA PRESIUNII FISCALE ȘI PARAFISCALE ÎN ROMÂNIA ȘI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Prof. univ. dr. **DOBROTĂ GABRIELA**
Asist. univ. drd. **CHIRCULESCU MARIA
FELICIA**

*Universitatea "Constantin Brâncuși" Tg Jiu,
Facultatea de Științe Economice și Gestiunea
Afacerilor*

ANALYSIS OF TAX AND EXTRA TAXES PRESSURE IN ROMANIA AND EUROPEAN UNION

DOBROTĂ GABRIELA –
Professor PhD.
CHIRCULESCU MARIA FELICIA –
Assistant PhD. candidate
University „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu

Rezumat:

Presiunea fiscală presupune anumite limite de suportabilitate din partea contribuabililor. Aceste limite sunt impuse de reacțiile contribuabililor care pot să opună rezistență creșterii prelevărilor obligatorii, reacționând prin evaziune, fraudă, reducerea activității productive sau chiar prin revolte. Dacă până la un anumit moment dat, plata impozitului este realizată de bună voie de către contribuabilul cinstit, la un moment dat, când impozitele depășesc anumite limite ale suportabilității se produc fenomene care aduc grave deservicii dorinței statului de a colecta aceste venituri. Comportamentul contribuabilului devine anormal, încercând permanent prin orice cale să se sustragă plății impozitului, sperând într-o diminuare a presiunii fiscale. În lucrarea de față ne propunem o delimitare între conceptul de presiune fiscală propriu-zisă și cel de presiune parafiscală, precum și o analiză comparativă a gradului de fiscalitate în state membre ale Uniunii Europene pe baza unor indicatori care permit cunoașterea în structură a presiunii fiscale.

Cuvinte cheie: *impozite și taxe, contribuții sociale, presiune fiscală*

1. Accepțiuni ale presiunii fiscale

În literatura de specialitate există diverse puncte de vedere cu privire la definirea conceptului de presiune fiscală și a modului de abordare a acestuia. Într-o primă abordare presiunea fiscală este văzută ca "expresie relativă a sarcinii fiscale suportate de contribuabil"¹. Tulai Constantin în lucrarea sa apreciază că presiunea "semnifică cât de apăsătoare sunt impozitele sau, altfel spus, cât de mare este povara fiscală ce apasă pe umerii contribuabililor"².

Abstract:

The fiscal pressure requires certain limits of affordability for taxpayers. These limits are imposed by the reactions of taxpayers who can resist to compulsory levies increase, reacting with evasion, fraud, reduce productive activity or even riots. If by a certain time, the tax pay is made voluntarily by the honest taxpayer, at a time when taxes exceed certain limits of endurance events occur that bring serious damages to state's desire to collect these revenues. Taxpayer behavior becomes abnormal in any way always trying to avoid paying tax, hoping for a reduction in tax burden. In this work paper we propose to approach a distinction between the concept of actual tax burden and the extra fiscal pressure, also a comparative analysis of the taxation level in member states of the European Union based on indicators that allow knowledge of the tax burden of the structure.

Key words: *tax and duties, social contribution, tax burden*

1. Tax burden meanings

In the literature there are various viewpoints on the definition of fiscal pressure and how to approach it. In a first approach the tax burden is seen as "relative expression of tax burden borne by the taxpayer"¹. Tulai Constantin in his work appreciates that the tax burden "means as heavy are the taxes, in other words, how big is the tax burden on the shoulders of taxpayers"².

Another author considers that the tax burden is "a measure of income derived from production, passing the budget by a

Un alt autor apreciază că presiunea fiscală reprezintă "un indicator de măsurare a veniturilor extrase din producție, care tranzitează bugetul printr-un proces de afectare obligatorie și publică, în loc să fie lăsat liber la dispoziția inițiativei private"³.

Definiția presiunii fiscale poate fi desprinsă și din aprecierea profesorului Nicolae Hoanță, care în lucrarea sa intitulată *Evaziunea fiscală* apreciază că: "presiunea fiscală este în general dată de rata fiscalității, care se calculează ca raport între încasările fiscale (de nivel central și cel al colectivităților locale) inclusiv contribuția la asigurările sociale de stat într-o anumită perioadă, de regulă un an, și valoarea produsului intern brut, realizat în aceeași perioadă, de o economie națională"⁴.

Indiferent de modul de definire, pentru a-și îndeplini scopul în cadrul politicii fiscale, presiunea fiscală impusă de puterile publice trebuie să concilieze două tendințe diametral opuse, și anume cea a statului care dorește ca acesta să fie tot mai mare în vederea acoperirii cheltuielilor publice aflate în continuă creștere dar și cea a contribuabilului care dorește o presiune fiscală cât mai mică cu putință.

2. Presiunea fiscală propriu-zisă vs. presiunea parafiscală: indicatori de cuantificare

O delimitare între cele două concepte (presiunea fiscală propriu zisă și presiunea parafiscală) răspunde de fapt la întrebarea: Sunt contribuțiile obligatorii prelevări fiscale?

În practica fiscală prelevările fiscale se identifică, în principal, cu impozitele și taxele, care reprezintă cele mai vechi și tradiționale mijloace de finanțare de care statul dispune pentru realizarea funcțiilor și sarcinilor sale, fiind, în același timp, într-o permanentă evoluție.

Pe lângă acestea, autoritatea publică apelează și la instituirea unor prelevări cu caracter special, numite contribuții, în vederea asigurării unei protecții sociale adecvate pentru persoanele aflate în dificultate.

Contribuțiile cu caracter social

process of public involvement and mandatory, rather than being left free to the private initiative"³.

The definition of tax burden can be removed and the appreciation of Professor Nicholas Hoanță, which in his work entitled *Tax Evasion* appreciates that "tax burden is generally given by tax rate, calculated as the ratio of tax revenue (central level and the communities local), including state social security contributions in a given period, usually a year, and the value of gross domestic product, made in the same period, by the national economy"⁴.

Regardless of the way to approach, in order to fulfill the purpose of tax policy, tax burden imposed by public authorities must reconcile two diametrically opposite trends, namely that the State wants it to be increased to cover public expenditure continuously growing and the taxpayer who wants a tax burden as low as possible.

2. Actual tax burden vs extra tax pressure: measurement indicators

A distinction between two concepts (the actual tax burden and extra tax pressure) actually respond to the question: Are tax levy contributions compulsory?

The tax levy tax practice is identified primarily with taxes, which is the oldest and most traditional means of funding the state has in order to carry out functions and tasks, being at the same time, in constant evolution.

In addition, the public authority appeals to levy a special character, called contributions, in order to ensure adequate social protection for people in distress.

The social contributions is "a transfer of value to the state required, no equivalent, and definitively stated purpose is strictly due under the law by individuals and legal entities to cover public expenditure of community or social nature"⁵. According to another point of view, the contributions are "proceeds of certain public institutions, by individuals or legal entities for real or perceived benefits that they receive"⁵.

Public finance theorists consider

reprezintă “un transfer de valoare obligatoriu la dispoziția statului, fără echivalent, cu titlu definitiv și cu destinație strict precizată, datorat conform dispozițiilor legale de către persoanele fizice și juridice în vederea acoperirii unor cheltuieli publice de interes comunitar sau de natură socială”⁵. Potrivit unui alt punct de vedere, contribuțiile reprezintă “sumele încasate de anumite instituții de drept public, de la persoanele fizice sau juridice, pentru avantaje reale sau presupuse de care acestea beneficiază”⁶.

Teoreticienii finanțelor publice care consideră contribuțiile sociale ca fiind prelevări fiscale se bazează pe includerea în componența bugetului general consolidat al statului a bugetelor publice alimentate prin perceperea obligatorie a acestor contribuții, adică a bugetului asigurărilor sociale de stat, a bugetului fondului național unic pentru asigurările sociale de sănătate, a bugetului fondului pentru ajutorul de șomaj și a altor bugete cu destinații speciale.

Deși contribuțiile sociale sunt apăsătoare pentru subiecți, ei le suportă întrucât sunt obligatorii prin lege.

□inând seama de cele prezentate anterior considerăm că este necesară utilizarea a două concepte, și anume:

1. conceptul cuprinzător de *prelevări obligatorii* care include totalitatea impozitelor, taxelor și contribuțiilor percepute la bugetele publice componente ale bugetului general consolidat;

2. conceptul de *prelevări fiscale*, care se raportează doar la impozitele și taxele care determină venituri ale bugetului de stat și bugetelor locale.

Pornind de la aceste considerente și presiunea fiscală poate fi delimitată în mod corespunzător, astfel:

1. *Presiunea fiscală aferentă impozitelor și taxelor (Prfimp)*. Presiunea fiscală de impozitare poate fi calculată la nivel microeconomic, în cazul fiecărui suportator de impozite și taxe și la nivel macroeconomic, ca presiunea fiscală națională. Raportul de calcul a presiunii fiscale prezintă la numărător suma impozitelor directe și a celor indirecte, iar la

social security contributions as tax deductions based on the inclusion into the state general government budgets mandatory public perception fueled by such contributions, ie the state social security budget, the budget single national fund for social insurance health budget for unemployment fund and other special purpose budget.

Although social contributions are pressing for social subjects, they bear as are required by law.

Taking into account the above issues, we consider it necessary to use two concepts, namely:

1. the comprehensive concept of all *compulsory levy taxes* that includes contributions levied on public budgets in general government components;

2. the concept of *tax levies*, which relate only to income taxes which determines the state budget and local budgets incomes.

Based on these considerations also the tax burden can be properly defined as follows:

1. *The tax burden of taxes and duties (Prfimp)*. Tax burden of taxation can be calculated at the microeconomic level, for each supported by taxes and macro level, the national tax burden. The report presents the calculation of tax burden in the numerator is the sum of direct and indirect taxes, and to the denominator is the size of gross domestic product.

$$Prfimp = \frac{\text{Direct taxes} + \text{Indirect taxes}}{GDP} \times 100$$

2. *Pressure of social security contributions (Ppcb)* evidencing the employers level, to individuals level bear the contributions of social and national pressure due to the aggregate of the total social security contributions owed. The formula is as follows:

numitor mărimea produsului intern brut.

$$Prfimp = \frac{\text{Impozite directe} + \text{Impozite indirecte}}{PIB} \times 100$$

2. *Presiunea contribuțiilor sociale (Ppcb)* care evidențiază la nivelul angajatorilor, la nivelul indivizilor suportatori ai contribuțiilor sociale datorate și la nivel național presiunea agregată a totalului contribuțiilor sociale datorate. Formula de calcul este următoarea:

$$Ppcb = \frac{\text{Contribuții sociale}}{PIB} \times 100$$

3. *Presiunea prelevărilor obligatorii (Prpo)* calculată ca raport între prelevările obligatorii (impozite, taxe, contribuții) și produsul intern brut (PIB):

$$Prpo = \frac{\text{Prelevări obligatorii}}{PIB} \times 100$$

3. Presiunea fiscală în statele membre ale Uniunii Europene

Ca eșantion de analiză a presiunii fiscale și a efectelor acesteia am apelat la grupul de țări ce sunt prezente în statele membre ale Uniunii Europene (UE27), iar ca perioadă de analiză a fost reținut anul 2009, ultimul an pentru care sunt disponibile date statistice.

Tabel nr. 1

Nivelul presiunii fiscale și parafiscale în statele membre ale UE, în anul 2009

$$Ppcb = \frac{\text{Social contributions}}{GDP} \times 100$$

3. *Compulsory levies pressure (Prpo)* calculated as the ratio between mandatory levels (taxes, fees, contributions) and gross domestic product (GDP):

$$Prpo = \frac{\text{Compulsory levy}}{GDP} \times 100$$

3. Tax pressure in member states of European Union

As a sample analysis of fiscal pressure and their effects we applied to the group of countries that are present in the member states of the European Union (EU27) and the period of analysis was incorporated in 2009, the latest year for which statistics are available.

Tabel no. 1

Tax and extra tax pressure level, in the member states in 2009

	GDP	Direct taxes	Indirect taxes	Social contributions	Prfimp	Ppcb	Prpo
Belgium	337,758	51,600	42,602	56,535	27,89	16,7	44,6
Bulgaria	66,236	3,982	11,027	5,273	22,65	8,0	30,6
Czech Republic	3,627,188	270,889	413,895	559,654	18,89	15,42	34,3
Denmark	1,657,857	498,907	278,487	31,973	46,89	1,92	48,8
Germany	2,407,200	259,640	303,210	411,120	23,38	17,1	40,5
Estonia	214,828	16,349	32,259	28,828	22,62	13,41	36,0
Eire-Ireland	163,543	16,888	17,987	12,485	21,32	7,63	28,9
Greece	237,494	18,902	26,421	30,528	19,08	12,8	31,9
Spain	1,051,151	101,024	91,796	140,361	18,34	13,35	31,7
France	1,919,316	186,347	284,794	351,271	24,54	18,30	42,8
Italy	1,520,870	222,655	206,956	215,003	28,24	14,13	42,3
Cyprus	16,947	1,890	2,542	1,570	26,15	9,26	35,5
Latvia	13,244	943	1,398	1,160	17,67	8,75	26,5
Lithuania	92,353	5,519	10,468	11,081	17,31	11,99	29,3
Luxembourg	37,755	5,258	4,492	4,576	25,82	6,82	37,9
Hungary	26,094,824	2,346,205	4,261,696	3,401,517	26,08	13,03	39,1
Malta	5,712	795	813	435	28,15	7,61	35,7
Netherlands	570,208	67,682	67,871	83,968	23,77	14,72	38,5
Austria	276,892	35,149	40,415	45,649	27,29	16,42	43,8
Poland	1,342,612	100,015	172,384	152,343	20,28	11,34	31,5
Portugal	163,891	14,998	21,366	22,446	22,18	13,69	35,9
Romania	491,274	32,439	53,920	51,261	17,57	10,43	28,0
Slovenia	34,894	3,132	4,994	5,387	23,26	15,43	38,7
Slovakia	63,332	3,778	6,520	8,095	16,26	12,78	29,1
Finland	170,971	27,818	22,886	22,237	29,65	13,00	42,7
Sweden	3,057,056	519,438	579,205	364,146	35,93	11,91	47,8
United Kingdom	1,395,872	219,012	162,531	119,848	27,33	8,58	35,9

Own processing of data from Eurostat

Graphical representation of indicators: tax burden related to direct taxes, indirect taxes related to fiscal pressure and the pressure caused by social contributions

	PIB	Impozite directe	Impozite indirecte	Contribuții	Primp	Preb	Prpo
Belgia	337,758	51,600	42,602	56,535	27,89	16,7	44,6
Bulgaria	66,256	3,982	11,027	5,273	22,65	8,0	30,6
Cehia	3,627,188	270,889	413,895	559,654	18,89	15,42	34,3
Danemarca	1,657,857	498,907	278,487	31,973	46,89	1,92	48,8
Germania	2,407,200	259,640	303,210	411,120	23,38	17,1	40,5
Estonia	214,828	16,349	32,259	28,828	22,62	13,41	36,0
Irlanda	163,543	16,888	17,987	12,485	21,32	7,63	28,9
Grecia	237,494	18,902	26,421	30,328	19,08	12,8	31,9
Spania	1,051,151	101,024	91,796	140,361	18,34	13,35	31,7
Franta	1,919,316	186,347	284,794	351,271	24,54	18,30	42,8
Italia	1,520,870	222,655	206,956	215,003	28,24	14,13	42,3
Cipru	16,947	1,890	2,342	1,570	26,15	9,26	35,5
Letonia	13,244	943	1,398	1,160	17,67	8,75	26,5
Lituania	92,353	5,519	10,468	11,081	17,31	11,99	29,3
Luxemburg	37,755	5,258	4,492	4,576	25,82	6,82	37,9
Ungaria	26,094,824	2,546,205	4,261,696	3,401,517	26,08	13,03	39,1
Malta	5,712	795	813	435	28,15	7,61	35,7
Olanda	570,208	67,682	67,871	83,968	23,77	14,72	38,5
Austria	276,892	35,149	40,415	45,649	27,29	16,42	43,8
Polonia	1,342,612	100,015	172,384	152,343	20,28	11,34	31,5
Portugalia	163,891	14,998	21,366	22,446	22,18	13,69	35,9
România	491,274	32,439	53,920	51,261	17,57	10,43	28,0
Slovenia	34,894	3,132	4,994	5,387	23,26	15,43	38,7
Slovacia	63,332	3,778	6,320	8,095	16,26	12,78	29,1
Finlanda	170,971	27,818	22,886	22,237	29,65	13,00	42,7
Suedia	3,057,056	518,438	579,205	364,146	35,93	11,91	47,8
Regatul Unit	1,395,872	219,012	162,531	119,848	27,33	8,58	35,9

Prelucrări proprii pe baza datelor de pe Eurostat

Reprezentarea grafică a indicatorilor: presiunea fiscală aferentă impozitelor directe, presiunea fiscală aferentă impozitelor indirecte și presiunea determinată de contribuțiile sociale evidențiază mai sugestiv structura prelevărilor obligatorii la nivelul țărilor analizate:

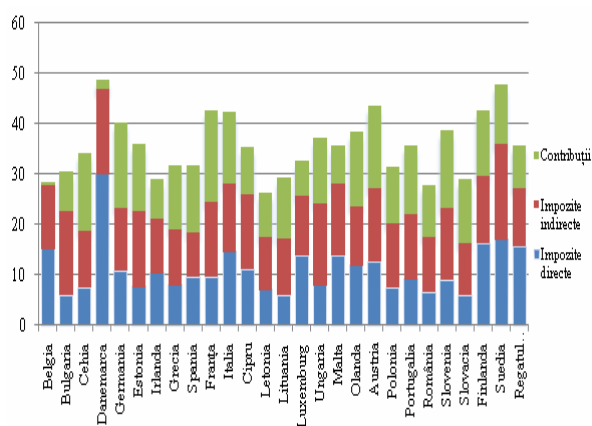

Figura nr. 1 Structura prelevărilor obligatorii în PIB la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene, în anul 2009

Dacă ne raportăm la compoziția presiunii fiscale, constatăm că procentul contribuțiilor obligatorii în PIB depășește în majoritatea țărilor pragul de 10%, atingând un nivel maxim de 16,7% în Belgia. La polul opus se află Danemarca, unde nivelul este de 1,92%, dar unde presiunea fiscală aferentă impozitelor este de 46,89%. Și totuși, Danemarca ocupă o poziție fruntașă în

emphasize the suggestive structure of compulsory levies on the countries level examined:

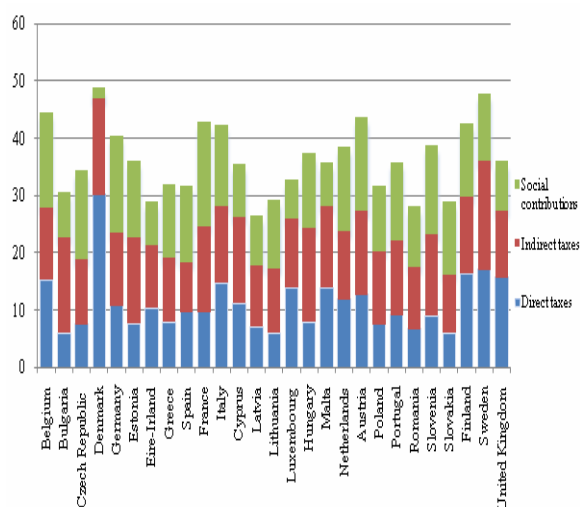

Figure no. 1 Structure of GDP at the level of compulsory levies member states of the European Union in 2009

If we consider the composition of the tax burden, we find that the share of mandatory contributions to GDP in most countries exceeds 10% threshold, reaching a peak of 16,7% in Belgium. The opposite is Denmark, where the level is 1,92%, but where the tax burden of taxes is 46,89%. And yet, Denmark occupies a leading position in the ranking of countries with a favorable business climate, unlike our country, which, although having a much lower level of taxation, is situated only 44 in the same top position. If we try to find answers to this situation, maybe we should shift to multiple legislative changes (reported on contributions to health in our country only in 2008 changes were made 3 times, they continued in 2009, not only in terms of rates but also in terms of tax base, changes in mandatory contributions will be recorded in 2011 when they will likely be governed by the Tax Code and special laws not), errors in law, excessive bureaucracy, the large number of tax and extra tax obligations.

According to the table. 1 in the EU27 level, in 2009, the share of compulsory

clasamentul țărilor cu un climat de afaceri favorabil, spre deosebire de țara noastră, care, deși are un grad de fiscalitate mult mai mic, se situează doar pe poziția 44 în același clasament. Dacă am încerca să găsim răspunsuri la această situație, poate că ar trebui să ne orientăm spre modificările legislative repetate (raportat la contribuțiile pentru sănătate, în țara noastră, doar în 2008 s-au înregistrat modificări de 3 ori, acestea continuând și în 2009, nu doar din punct de vedere al cotelor ci și din punct de vedere al bazei de impozitare; modificări la nivelul contribuțiilor obligatorii se vor înregistra și în 2011, când acestea vor fi reglementate probabil de Codul Fiscal și nu de legi speciale), erorile din legislație, birocrăția excesivă, numărul mare de obligații fiscale și parafiscale.

Conform datelor din tabelul nr. 1 la nivelul UE27, în anul 2009, ponderile cele mai mari ale prelevărilor obligatorii în PIB au fost înregistrate în Belgia, Danemarca, Germania, Franța, Italia, Austria, Finlanda, Suedia acestea având ponderi peste 40%. Cele mai mici ponderi, sub 30%, s-au înregistrat în Irlanda, Letonia, Lituania, România, Slovacia.

În România, în anul 2009, presiunea prelevărilor obligatorii a înregistrat un nivel de 28%, adică cu 12,6 puncte procentuale mai puțin decât media în UE27 și cu 1,58 puncte procentuale mai mult decât nivelul minim înregistrat de Letonia.

Nivelul din România al acestui indicator poziționează țara noastră pe locul al doilea în rândul țărilor comunitare, după Letonia, cu o pondere redusă a prelevărilor obligatorii în PIB (dar, așa cum am precizat și în alte studii efectuate, presiunea fiscală se determină prin raportarea cuantumului prelevărilor colectate la PIB și nu al celor datorate). În ciuda acestei realități, contribuabilii români resimt agresivitatea fiscalității, deoarece fiscalitatea din România, deși comparabilă cu a altor state comunitare, nu poate fi apreciată fără a ține cont de faptul că PIB/locuitor în România este într-un raport mult inferior față de cel realizat în alte state

levies higher GDP were recorded in Belgium, Denmark, Germany, France, Italy, Austria, Finland, Sweden share them with over 40%. The lower weights more than 30% were registered in Ireland, Latvia, Lithuania, Romania, Slovakia.

In Romania, in 2009, the pressure has been compulsory levies a 28% level, ie by 12.6 percentage points less than the average in the EU27 and 1.58 percentage points more than the minimum recorded by Latvia.

The level of this indicator positioned Romania ranks second among EU countries as Latvia, with a low share in GDP mandatory levies (but, as I noted in other studies, the tax burden is determined by comparing the amount collected samples of the GDP and not due). Despite this reality, the Romanian taxpayers feel aggressive taxation, because taxation in Romania, although comparable with other member states can not be assessed without taking into account the fact that GDP per capita in Romania is in a ratio much lower than that made in other EU countries. Also, in our country there are a large number of taxes, mandatory contributions, special tax, which emphasizes the perception of a high tax burden.

For a more accurate positioning Romania in the EU27, in terms of GDP share of compulsory levies, consider the need for a dynamic analysis of this indicator, as shown by the data presented in the table 2.

Tabel no. 2
***GDP compulsory levies pressure in EU,
during 1995-2009 (%)***

din Uniunea Europeană. De asemenea, în țara noastră există un număr foarte mare de impozite, taxe, contribuții obligatorii, taxe parafiscale, ce accentuează percepția unei poveri fiscale ridicate.

Pentru o poziționare mai exactă a României în cadrul UE27, din punct de vedere al ponderii prelevărilor obligatorii în PIB, considerăm că este nevoie de o analiză în dinamică a acestui indicator, așa cum rezultă din datele prezentate în tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 2

Presiunea prelevărilor obligatorii în PIB în țările UE, în perioada 1995-2009 (%)

	1995	1996	1998	2000	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Diferență 2009- 1995	2009- 2000
Belgia	43,8	44,4	45,5	45,2	45,3	45,0	44,9	44,5	44,0	43,3	44,6	0,8	-0,6
Bulgaria	-	-	-	32,5	29,6	33,1	34,0	33,2	34,2	32,7	30,6	-	-1,9
Cehia	36,2	34,7	33,3	33,8	34,8	37,4	37,1	36,7	36,9	35,2	34,3	-1,9	0,5
Danemarca	48,8	49,2	49,3	49,4	47,8	49,0	50,8	49,6	48,7	48,6	48,8	-	-0,6
Germania	39,8	40,7	40,9	41,9	39,5	38,7	38,8	39,2	39,5	40,2	40,5	0,7	-1,4
Estonia	36,4	34,4	34,2	31,3	31,1	30,7	30,9	31,3	33,1	31,9	36,0	-0,4	4,7
Irlanda	33,1	33,1	31,8	31,6	28,5	30,3	30,7	32,1	31,2	30,6	28,9	-4,2	-2,7
Grecia	29,1	29,4	32,5	34,6	33,7	31,2	31,5	31,3	32,1	33,2	31,9	2,8	-2,7
Spania	32,7	33,1	33,0	33,9	33,9	34,5	35,6	36,5	37,1	33,8	31,7	-1,0	-1,3
Franta	42,7	43,9	44,0	44,1	43,1	43,2	43,6	43,9	43,3	44,3	42,8	0,1	-1,3
Italia	40,1	41,8	42,5	41,8	40,9	40,6	40,4	42,1	43,3	42,9	42,3	2,2	0,5
Cipru	26,7	26,4	27,7	30,0	31,2	33,4	35,5	36,5	41,6	39,0	35,5	8,8	5,5
Letonia	33,2	30,8	33,7	29,5	28,3	28,5	29,0	30,4	30,5	29,1	26,5	-6,7	-3,0
Lituania	28,5	27,9	32,0	30,1	28,4	28,3	28,5	29,4	29,9	30,3	29,3	0,8	-0,8
Luxemburg	37,1	37,6	39,4	39,1	39,3	37,2	37,5	35,8	36,7	36,1	37,9	0,8	-1,2
Ungaria	41,6	40,6	39,0	38,5	38,0	37,6	37,5	37,2	39,8	40,0	39,1	-2,5	0,6
Malta	26,8	25,4	25,6	28,2	31,5	32,8	33,8	33,7	34,7	35,2	35,7	8,9	7,5
Netherlands	40,2	40,2	39,4	39,9	37,7	37,5	37,6	39,1	38,9	38,9	38,5	-1,7	-1,4
Austria	41,4	42,9	44,4	43,2	43,9	43,4	42,2	41,7	42,1	44,1	43,8	2,4	0,6
Polonia	37,1	37,2	35,4	32,6	32,7	31,5	32,8	33,8	34,8	34,2	31,5	-5,6	-1,1
Portugalia	32,1	32,9	33,2	34,3	34,7	34,1	35,1	35,9	36,8	37,4	35,9	3,8	1,6
România	-	-	28,7	30,4	28,1	27,3	27,9	28,6	29,4	28,5	28,0	-	-2,4
Slovenia	39,2	38,1	37,8	37,5	38,0	38,3	38,7	38,4	38,2	37,4	38,7	-0,5	1,2
Slovacia	40,3	39,4	36,7	34,1	33,2	31,6	31,5	29,4	29,4	28,9	29,1	-11,2	-5,0
Finlanda	45,7	47,0	46,1	47,2	44,6	43,5	44,0	43,5	43,0	42,7	42,7	-3,0	-4,5
Suedia	49,7	50,4	51,5	51,8	47,9	48,7	49,6	49,0	48,3	47,6	47,8	-1,9	-4,0
Regatul Unit	34,7	34,4	35,9	36,7	34,9	35,2	36,1	36,9	36,3	37,1	35,9	1,2	-0,8
UE27	-	-	-	37,2	36,3	36,4	36,9	37,0	37,5	37,2	36,6	-	-

Datele din tabelul nr. 2 indică faptul că în perioada 2000-2009 majoritatea statelor membre UE au înregistrat o scădere a presiunii prelevărilor obligatorii în PIB, excepție făcând totuși un număr de 9 state, unde sarcina fiscală a înregistrat o creștere: Cehia, Estonia, Italia, Cipru, Ungaria, Malta, Austria, Portugalia, Slovenia.

	1995	1996	1998	2000	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2009- 1995	2009- 2000
Belgium	43,8	44,4	45,5	45,2	45,3	45,0	44,9	44,5	44,0	43,3	44,6	0,8	-0,6
Bulgaria	-	-	-	32,5	29,6	33,1	34,0	33,2	34,2	32,7	30,6	-	-1,9
Czech Republic	36,2	34,7	33,3	33,8	34,8	37,4	37,1	36,7	36,9	35,2	34,3	-1,9	0,5
Denmark	48,8	49,2	49,3	49,4	47,8	49,0	50,8	49,6	48,7	48,6	48,8	-	-0,6
Germany	39,8	40,7	40,9	41,9	39,5	38,7	38,8	39,2	39,5	40,2	40,5	0,7	-1,4
Estonia	36,4	34,4	34,2	31,3	31,1	30,7	30,9	31,3	33,1	31,9	36,0	-0,4	4,7
Ireland	33,1	33,1	31,8	31,6	28,5	30,3	30,7	32,1	31,2	30,6	28,9	-4,2	-2,7
Greece	29,1	29,4	32,5	34,6	33,7	31,2	31,5	31,3	32,1	33,2	31,9	2,8	-2,7
Spain	32,7	33,1	33,0	33,9	33,9	34,5	35,6	36,5	37,1	33,8	31,7	-1,0	-1,3
France	42,7	43,9	44,0	44,1	43,1	43,2	43,6	43,9	43,3	44,3	42,8	0,1	-1,3
Italy	40,1	41,8	42,5	41,8	40,9	40,6	40,4	42,1	43,3	42,9	42,3	2,2	0,5
Cyprus	26,7	26,4	27,7	30,0	31,2	33,4	35,5	36,5	41,6	39,0	35,5	8,8	5,5
Latvia	33,2	30,8	33,7	29,5	28,3	28,5	29,0	30,4	30,5	29,1	26,5	-6,7	-3,0
Lithuania	28,5	27,9	32,0	30,1	28,4	28,3	28,5	29,4	29,9	30,3	29,3	0,8	-0,8
Luxembourg	37,1	37,6	39,4	39,1	39,3	37,2	37,5	35,8	36,7	36,1	37,9	0,8	-1,2
Hungary	41,6	40,6	39,0	38,5	38,0	37,6	37,5	37,2	39,8	40,0	39,1	-2,5	0,6
Malta	26,8	25,4	25,6	28,2	31,5	32,8	33,8	33,7	34,7	35,2	35,7	8,9	7,5
Netherlands	40,2	40,2	39,4	39,9	37,7	37,5	37,6	39,1	38,9	38,9	38,5	-1,7	-1,4
Austria	41,4	42,9	44,4	43,2	43,9	43,4	42,2	41,7	42,1	44,1	43,8	2,4	0,6
Poland	37,1	37,2	35,4	32,6	32,7	31,5	32,8	33,8	34,8	34,2	31,5	-5,6	-1,1
Portugal	32,1	32,9	33,2	34,3	34,7	34,1	35,1	35,9	36,8	37,4	35,9	3,8	1,6
Romania	-	-	28,7	30,4	28,1	27,3	27,9	28,6	29,4	28,5	28,0	-	-2,4
Slovenia	39,2	38,1	37,8	37,5	38,0	38,3	38,7	38,4	38,2	37,4	38,7	-0,5	1,2
Slovakia	40,3	39,4	36,7	34,1	33,2	31,6	31,5	29,4	29,4	28,9	29,1	-11,2	-5,0
Finland	45,7	47,0	46,1	47,2	44,6	43,5	44,0	43,5	43,0	42,7	42,7	-3,0	-4,5
Sweden	49,7	50,4	51,5	51,8	47,9	48,7	49,6	49,0	48,3	47,6	47,8	-1,9	-4,0
United Kingdom	34,7	34,4	35,9	36,7	34,9	35,2	36,1	36,9	36,3	37,1	35,9	1,2	-0,8
UE27	-	-	-	37,2	36,3	36,4	36,9	37,0	37,5	37,2	36,6	-	-

Data in the table. 2 shows that during 2000-2009 the majority of EU member states have recorded a pressure drop in GDP compulsory levies, except, however, a number of nine states where the tax burden grew: Czech Republic, Estonia, Italy, Cyprus, Hungary, Malta, Austria, Portugal, Slovan.

In the year 2009 compared to the level recorded in 2000, Malta and Cyprus have seen a sharp increase in the tax burden, ie by 7,5% in Malta and 5,5% in Cyprus. In contrast to Slovakia and Finland found that significant declines. In Romania there is a reduction in the level of tax burden by 2,4 percent over 2000, but this should be read in conjunction with a number of issues: economic and financial crisis, and the revenue collected reducere size of the GDP (with 7,1% lower in 2009), maintaining the trend of direct tax revenue exceeded the revenue from taxes on consumption.

În anul 2009 față de nivelul față de nivelul înregistrat în anul 2000, Malta și Cipru au înregistrat o creștere vertiginoasă a sarcini fiscale, respectiv cu 7,5% în Malta și cu 5,5% în Cipru. La polul opus s-a aflat Slovacia și Finlanda care au înregistrat scăderi semnificative. În România se constată o diminuare a nivelului presiunii fiscale cu 2,4 procente față de anul 2000, dar acest aspect trebuie coroborat cu o serie de aspecte referitoare la: efectele crizei economico-financiare, reducerea mărimii veniturilor colectate precum și al nivelului PIB (cu 7,1% mai mic în 2009), păstrarea tendinței de depășire a veniturilor din impozitele directe de către veniturile din impozitele pe consum.

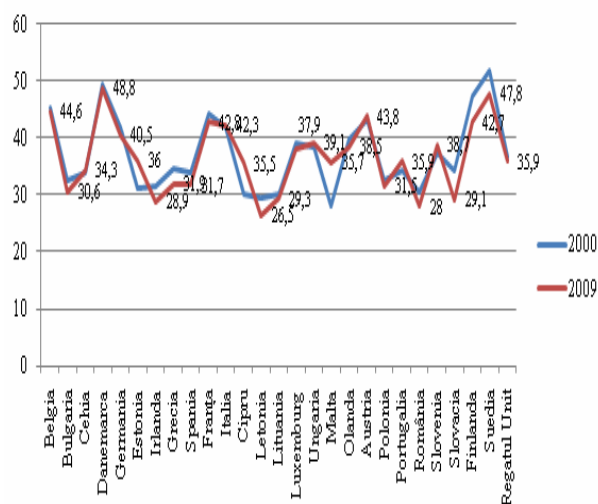

Figura nr. 2 Presiunea prelevărilor obligatorii în PIB în statele membre ale Uniunii Europene, în anul 2009 comparativ cu anul 2000

4. Concluzii

Din punct de vedere conceptual, presiunea fiscală generată de impozite prezintă dificultăți determinate de cuantificarea impozitelor indirecte, încercând astfel prin cercetarea efectuată să găsim posibilități de cuantificare a presiunii fiscale pentru ambele categorii de impozite (directe și indirecte). Dacă în cazul impozitelor directe gradul de fiscalitate influențează comportamentul de conformare voluntară sau comportamentul de evazionist, în cazul impozitelor indirecte nu putem vorbi,

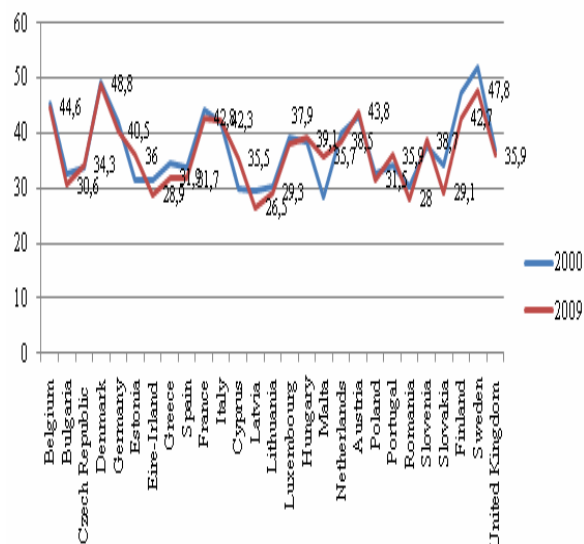

Figure no. 2 GDP compulsory levies pressure in EU member states in 2009 vs 2000

4. Conclusions

From a conceptual standpoint, the overall tax burden of taxes due to difficulties quantifying indirect taxes, an effort by the research done to find ways to quantify the tax burden for both categories of taxes (direct and indirect). If the level of taxation for direct taxes affect the behavior of voluntary compliance or tax evasion behavior, in the case of indirect taxes can not speak proper, the manifestations of fiscal behavior, but the general behavior of economic events, such as the reaction in the economic subject form of consumption or the consumption structure. Derived from consumer behavior also the behavior of saving or investment, etc

We also appreciate that the distinction between the components of the tax burden is important for the following respects:

1. The taxpayer has a different perception for tax and social contributions. If the tax is seen as an irreplaceable loss (not affected because of the principle of budget revenue), social contributions are perceived as a guarantee or insurance (for pension, health). Contributions to the

propriu-zis, de manifestări ale comportamentului fiscal, ci manifestări ale comportamentului general economic, cum ar fi reacția subiectului economic sub forma consumului sau a structurii consumului. Din comportamentul de consum derivă și comportamentul de economisire, cel investițional etc.

De asemenea, apreciem că distincția între componentele presiunii fiscale este importantă din următoarele puncte de vedere:

1. Contribuabilul are o percepție diferită pentru impozit și contribuții sociale. Dacă impozitul este perceput ca o pierdere irecuperabilă (din cauza principiului bugetar al neafectării veniturilor), contribuțiile sociale sunt percepute drept o garanție sau o asigurare (pentru pensie, pentru sănătate). Contribuția la fondul pentru șomaj, nefiind de natura asigurări directe pe viitor este percepută ca o manifestare a unei solidarități sociale.

2. Capacitatea administrativă a statului este diferită pentru cele două categorii de prelevări.

În final, apreciem că informațiile furnizate de o analiză a nivelului presiunii fiscale sau a componentelor acesteia nu este suficientă dacă nu este completată cu particularitățile și caracteristicile fiecărei țări pe diferite perioade. O necorelare a sistemului fiscal cu mediul economic poate să aibă consecințe negative asupra viitorului țării respective. Stabilitatea legislativă, eliminarea corupției și birocrăției, reducerea numărului obligațiilor de plată sub forma impozitelor, taxelor, contribuțiilor, eliminarea lacunelor din sistemul legislativ, îmbunătățirea procesului de colectare a obligațiilor fiscale, cheltuirea eficientă a resurselor colectate sunt doar câteva aspecte ce trebuie avute în vedere atunci când se adoptă măsuri ce afetează sistemul fiscal.

5. Bibliografie

1. Brezeanu P., *Fiscalitate: Concepte, teorii, politici și abordări practice*, Editura Wolters Kluwer, București, 2009
2. Talpoș Ioan, Enache Cosmin,

unemployment fund, not to direct the future of nature is seen as a manifestation of social solidarity.

2. The administrative capacity of the state is different for the two categories of samples.

Finally, we consider that the information provided by an analysis of fiscal pressure level or its components is not sufficient unless it is filled with features and characteristics of each country for different periods. A mismatch in the tax system to the economic environment may have negative consequences on the future of that country. Legislative stability, eliminate corruption and red tape, reduce the liabilities in the form of taxes, contributions, bridging the legal system, improving tax collection obligations, efficient spending of resources collected are only a few aspects to be taken into account when is adopted measures affecting tax system.

5. References

1. Brezeanu P., *Taxation: Concepts, theories, policies and practical approaches*, Wolters Kluwer Publishing House, Bucharest, 2009 [Citiți fonetic](#)
2. Talpoș Ioan, Enache Cosmin, *Applied taxation*, Horizons Educational Publishing House, Timișoara, 2001
3. Tulai C., Șerbu Simona, *Comparative taxation and tax harmonization*, Paper Science Publishing House, Cluj Napoca, 2005
4. Văcărel I., Bistriceanu Gh. D., and others *Public Finance, Sixth Edition* - Didactic and Pedagogic Publishing House, Bucharest, 2008
5. ***www.europe.eu.int - community law regarding taxation
6. ***www.mfinanțe.ro
7. ***www.taxeimpozite.ro
8. ***www.eurostat.com
9. ***www.insse.ro

Universitare, Timișoara, 2001

3. Tulai C., Șerbu Simona, *Fiscalitate comparată și armonizări fiscale*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2005

4. Văcărel I., Bistriceanu Gh. ș.a., *Finanțe Publice, Ediția a VI – a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008

5. ***www.europe.eu.int - legislația comunitară privind fiscalitatea

6. ***www.mfinante.ro

7. ***www.taxeimpozite.ro

8. ***www.eurostat.com

9. ***www.insse.ro